

NEVĖLINKIME LINŲ SĖJOS

Linų vegetacijos periodas, palyginti, trumpas, todėl yra iš senovės įsigyvenęs paprotys linus sėti vėliausiai. Tačiau mūsų klimato sąlygose darytų ilgamečių bandymų rezultatai ir patyrimas rodo, kad anksti pasėjus linų pluošto ir sėmenų derlius visada gaunamas didesnis ir kokybė geresnė.

Linus reikia sėti tada, kai dirva pakankamai pradžiūsta ir ariamajame sluoksnyje temperatūra siekia 8–10 laipsnių šilumos. Saltoje ir drėgnoje dirvoje pasėti sėmenys ilgai dygsta. Ilgai dygstancias sėklas užpuola pelėsiai ir daigai susilpnėja arba visai žūva. Sudyę linai šaloms yra nejautrūs. Jie pakelia net 3–4 laipsnių šalnas.

Normaliais temperatūros ir kritulių atžvilgiu metais geriausias linų sėjos terminas yra balandžio mėnesio pabaiga ir gegužės mėnesio pirmoji dekada. Linų sėja gegužės viduryje yra pavojinga, nes kaip tik tuo metu dažniausiai pasirodo spragės, kurios linus labai nuskurdina arba ir visai sunaikina. Pasėjus linus birželio pradžioje, jie auga lyg ir neblogo, bet visuomet greit išgula. Išgulusių linų stiebai iš apačios apipūva, o galvutėse sėmenys pilnai neišsivysto. Sausais metais vėlyvosios sėjos linai skursta, išauga žemi ir smulkūs.

Kad linus naudinga sėti anksti, galima spręsti ir iš Elmininkų bandymų stoties

Praeitų metų rudenį Šlaullų rajono Pranės Jankutės vardo žemės ūkio artelės kolūkiečiai Jonas Vileikis padarė narvellus keliasdešimt traušų. Dabar čia susikūrė ištisa ferma. Jau šių metų pabaigoje fermoje bus daugiau kaip 1.000 traušų. Aple du šimtus jų kolūkis paliks veislei. Likusieji bus realizuoti ir kolūkis gaus apie 25 tūkstančius rublių pajamų.

Smarkiai išplėtus pašarinių kopūstų ir šakniavaisių plotus, septynmečio pabaigoje kolūkis laikys apie 30–40 tūkstančių traušų. Iš traušų fermos kasmet bus gaunama apie 800 tūkstančių rublių.

Nuotraukoje: traušų fermos vedėjas Jonas Vileikis su savo augintiniais.

V. Bražo (ELTOS) nuotr.

1951–1953 metais atliktų linų sėjos laiko bandymų duomenų. Linai buvo pasėti gegužės 4, gegužės 5–11 d. d. ir birželio pradžioje. Pasirodė, kad ankščiausiai pasėti linai davė 5,76 cnt linų šiaudelių ir 2,47 centnerio sėmenų daugiau, negu pasėti birželio pradžioje.

Taigi, vėliau sėjant mažėja pluošto ir sėmenų derlius.

Ankstyvosios sėjos linai duoda ne tik didesnį, bet ir geresnės kokybės derlių. Ankstyvosios sėjos linų derliuose nuobrukų ir pakulų esti 28,3 procento, o vėlyvosios sėjos — net 41,1 proc.

Be to, ankščiau linus pasėjus, jie ankščiau pribręsta ir esti palankesnis oras derliui sudoroti. Vėlyvos sėjos linus sudoroti nelengva, nes mūsų respublikoje ruduo dažniausiai būna lietingas.

Mūsų rajone geriausias linų augintojas yra „Pergalės“ kolūkis. Pernai pergaliečiai linus pasėjo anksti, kartu su ankstyvosiomis grūdinėmis kultūromis. Realizavus derlių pasirodė, kad pajamos iš hektaro siekė 10.580 rublių. Tuo tarpu „Kibirkšties“ kolūkis, užtesęs linų sėją iki birželio mėn. 20 d., gavo blogą derlių ir tik 2.600 rublių pajamų iš ha.

Bet kibirkštiečiai ir šiais metais, atrodo, nesiskubina ruošti žemę linams.

Šimet pavasaris sausas, todėl juo labiau svarbu pasėti linus anksti, kad jie galėtų išnaudoti iš žiemos užsilikusią dirvos drėgmę ir mažiau nukentėtų nuo sausros. Rajono kolūkiai nieko nelaukiant turi sėti linus. Linai duoda dideles pajamas. Tai ypač turi įsidėmėti ekonomiškai silpnųjų kolūkių valdybos.

E. KEMESYTE

Elmininkų bandymų stoties mokslinis bendradarbis

Pašarų turėsime pakankamai

Kai kas skundžiasi, kad karvės pieno neduoda. Girdi, verčiame pašarus glėbiais, o primelžiame kilogramėlius. Aš pasakysiu, kad galima ir vežimais vežti. Nuo šiaudų ir viksvelių gyvulių nebus sotus. Reikia turėti ne tik tai daug, o ir maistingų pašarų. Šis klausimas mūsų kolūkyje išsprendžiamas nesunkiai. Gerai pašarais gyvulius šerame žiemą ir vasarą. Iš kur jų gauname? Papasakosiu.

Šiais metais kolūkis sės 300 ha žiemkenčių. Bet grynose pūdymuose jų plotai sudarys tik keliasdešimt hektarų. Jiems išskirtos tik piktžolėtos ir labai nualintos dirvos. Visą kltą dalį pūdymų užimame mišiniais, bulvėmis, grūdinėmis kultūromis. Mat, mes žinome, kad kuo daugiau idirbama žemė, tuo daugiau sunaikinama piktžolė.

Mišiniais bus apsėta 60 ha dirvų. Dalį jų panaudosime žaliajam pašarui, kltus — susilosuosime. Iš mišinių numatėme pagaminti apie 375 tonas siloso.

Kai kas gali užginčyti, kad apsėti grūdubius pūdymus

Visų žalių proletarai, vienykitės!

KOLEKTIVINIS DARBAS

LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS ANYKŠČIŲ RAJONO KOMITETO IR RAJONO DARBO ŽMONIŲ DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

GEGUŽĮ SUTINKANT

Malūnas dirba gerai

Kada tikrai užsuksi į Skie-monis, visada išgirsi dunksint malūną. Čia mala grūdus 7 aplinkiniai kolūkiai, atvažiuoja kolūkiečiai iš kaimyninių Molėtų ir Utenos rajonų. Malūno vedėjas Mykolas Ronda stengiasi visus kolūkiečius aptarnauti. Praeitą ketvirtadienį malūnas sumalė 9 tonas grūdų virš plano. Nesenai malūno vedėjas pranešė rajono vietinio ūkio valdybai apie balandžio mėnesio plano įvykdymą pirma laiko.

P. VALANČIŪNAS

Pieno vis daugėja

Gerai dirba Vajėšių pieno separavimo punkto vedėjas Antanas Kriaučiūnas. Lenktyniaudamas Gegužės Pirmosios garbei su kitais punktais, pirmojo ketvirčio planą jis įvykdė 215 procentų. Už pasiektus rezultatus jam buvo įteiktas Anykščių sviesto-sūrių įmonės Pereinamasis vimpelas.

Šį mėnesį A. Kriaučiūnas irgi nenusileidžia draugams. Nesenai jis įvykdė mėnesinį planą.

R. Eidukaitė

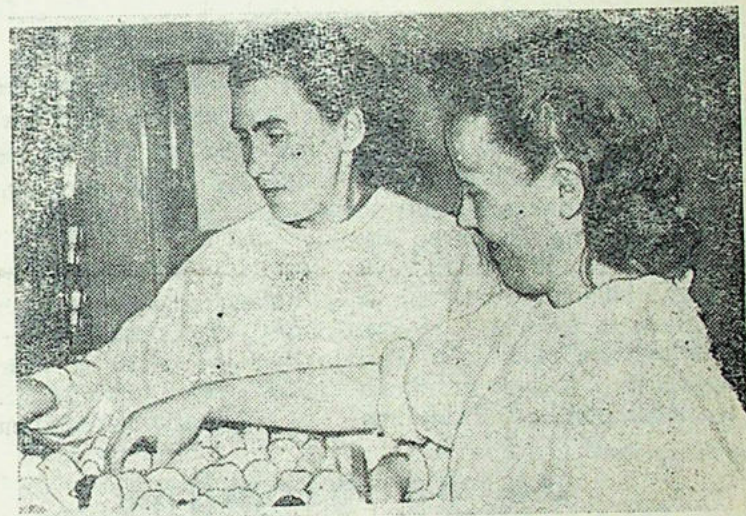
Dirbtuvėje triukšmas nenutyla

Kai tikrai prasideda darbo diena, rajono vietinio ūkio valdybos Anykščių stalių dirbtuvėje sudūzgia obliavimo mašinos, sukaukši plaktukai. Įvairius darbus atlieka darbininkai: daro langus, duris, kala įvairias dėžutes. Kiekvienas stalius stengiasi kuo greičiau atlikti gyventojų ir įstaigų užsakymus. Čia rūpestingai dirba staliai Br. Būga, V. Sasnauskas ir J. Sirvinskas. Dėl to ir rezultatai geri. Praeitą ketvirtį darbininkai viršijo planą trigubai.

Prieš kelias dienas jie įvykdė ir balandžio mėnesio užduotį.

— Pagerėjo darbo sąlygos, ir mes geriau dirbuojamės, — sako brigadininkas Būga. — Ankščiau mes dirbome daugiau daržinę, negu dirbtuvę primenančiose patalpose. Daugelis įrengimų buvo tiesiog po atviru dangumi. Užtat dabar ir dirbame geriau, ir planus vykdome šaučiau.

B. SILGALIS

Pasvalio rajono paukščių inkubatorius šiemet įsikūrė naujose patalpose. Jėgu ankščiau čia buvo galima išperinti 20.000 viena-dienų viščiukų, tai dabar išperinama 45.000. Inkubatorius septynmečiui taip pat turi savo planus. Biržų ir Pasvalio rajonų kolūkių fermoms numatoma išperinti 177.000 paukščių. Bus perinama daug žąsų.

Nuotraukoje: inkubacijos vedėjas B. Morkūnienė ir operatorė N. Isajevaitė ruošia viščiukus pardavimui.

V. Buklo (ELTOS) nuotr.

Darbo žmonių būčiai papuošti

TRAKAI, balandžio 24 d. (ELTA). Trakų vietinio ūkio valdybos gražūs bagetinio cecho dirbiniai turi didelę paklausą. Meniški rėmeliai paveikslams, veldrodžiams, karnyzai užuolaidoms, kuriuos gamina šis cechasis, parduodami Vilniaus ir kitų respublikos miestų baldų parduotuvėse. Užsakymai šiai produkcijai gaunami iš Baltarusijos, Latvijos ir Ukrainos.

Nedidelis cecho kolektyvas nuolat kovoja už dirbinių kokybės gerinimą, kuria vis naujus, gražesnius pavyzdžius.

VI. AUGUSTINAS
„Bolševiko“ kolūkio galvijų fermos vedėjas

NUO ŠIMTŲ IKI MILIJONŲ

(Iš „Svyturio“ kolūkio žemdirbių darbo patyrimo auginant linus)

Atsilankius į kolūkio raštinę, kiekvieno dėmesį patraukia įdomi diagrama. Ji rodo piniginių pajamų augimą už linų produkciją per paskutiniuosius penkeris metus.

1955 metais už realizuotą linų produkciją gauta 48 tūkstančiai rublių. Sekančiais

metais jau 113 tūkstančių, 1957 metais — 304 tūkstančiai, o pernai — 421 tūkstančių rublių. Tuojau kyla klausimas, kokiais tempais buvo didinami linų pasėlių plotai. Į šį klausimą mums atsakė pats kolūkio pirmininkas drg. Cilcius.

mos žemės plotą. Geriau jau tegul dirvonuoja.

Dirvonų, žinoma, nepalikom. Juose gerai užaugo linai. Jei 1956 metais iš ha buvo gauta 1,7 cent pluošto ir 1,4 centnerio sėmenų, tai jau sekančiais metais hektaras davė 3,6 centnerio pluošto ir 3,3 centnerio sėmenų. Ir, kaip minėjau, sėkla nebuvo pati geriausia. Mes pakeitėme pačią darbo organizaciją, įsigijom naujų mašinų linams apdirbti, gerai juos sudorojome. Na, apie tai papasakos linininkystės grandininkas.

Linų apdirbimą — į vienas rankas

(Pasakoja linininkystės grandininkas Kazys Pakšys)

Dar turėdamas savo ūkėlį, mėgau auginti linus. Gal šis prisirišimas prie jų ir atvedė mane į grandininkus. Teko net specialius kursus lankyti.

Pirmiausia, norint kad išauginti linai nenuėitų vėjais, reikia jų pirminį apdirbimą

atiduoti į vienas rankas. Kaip gi buvo anksčiau kolūkyje. Linininkystės grandys buvo visose brigadose, buvo ir grandininkai. Kaip kas išmānydavo, taip darydavo. Kiekvienas savaip ir linus auginavo, ir pluoštą apdirbdavo, ir sėmenis sudorodavo. Užtat nei gero derliaus neturėjome, nei pajamų. Daug išauginto pluošto supūdavo.

O dabar visai kitaip. Brigadininkai atsakingi už tinkamos žemės parinkimą, savaikę sėją, priežiūrą. Linai

brigininkų rankose yra iki jų rovimo. Paskui prasideda mūsų darbas. Mes linus nu-raunam, merkiame juos, klojė-jam, keliam ir, pluoštą apdir-bę, išrūšiuojame. Grandies žinioje visos linų apdirbimo mašinos. Turime pasistatę tipinę elektrifikuotą jaują ir linų nereikia vežioti po pirtes kaip anksčiau. O juk taip būdavo: vienus džiovinam, kiti pūva. O kai jau nē pėdas nenuėina vėjais, tada ir pinigų už linelius gerai gaunam.

Kokia žemė parenkama linams

Su tokiu klausimu kreipėmės pas kolūkio agronomą.

— Svarbu parinkti labai lygius žemės plotus, lygiai juos apsėti. Daugiausiai naudojame senas dobilienas, o be to, ir senas pievas, kurias po linų tuojau sukuilūrinam. O svarbiausia pasėti linus anksti. Suvėlinsi sėją — derliaus nelauk. Iki Gegužės Pirmosios linų sėją mes, at-rodo, baigsim.

Kartais pasėjus linus į iš rudens suartą dobi-

lieną, greitai stiebiasi piktžolės, o ypač varputis. Reikia neuždelsi piktžolių naikimo, nes jos nustelbia linus, o jau tada gero derliaus nelauk. Paskui, kai linai pasiūgėja, piktžolės nebebai-sios.

Šiais metais kolūkis užsi-planavo gauti pusę milijono rublių už linus. Stai kaip eina nuo šimtų prie milijonų.

Č. Bytautas „K. d.“ koresp.

Pirmosios sėjos dienos

Prie „Naujo gyvenimo“ kolūkio grūdų sandėlio vienas po kito privažiuoja vežimai. I laukininkystės brigados kolūkietis J. Mikna prašo sandėlininko kuop greičiau išduoti sėklą. Ir III brigados keturi vežimai laukia grūdų. O ke-liuku dar atvažiuoja II brigados sėjėjai.

— Stai taip visą dieną ir bėgioju nuo vienos klėties

prie kitos, — sako kolūkio sandėlininkas Vytautas Venc-kus.

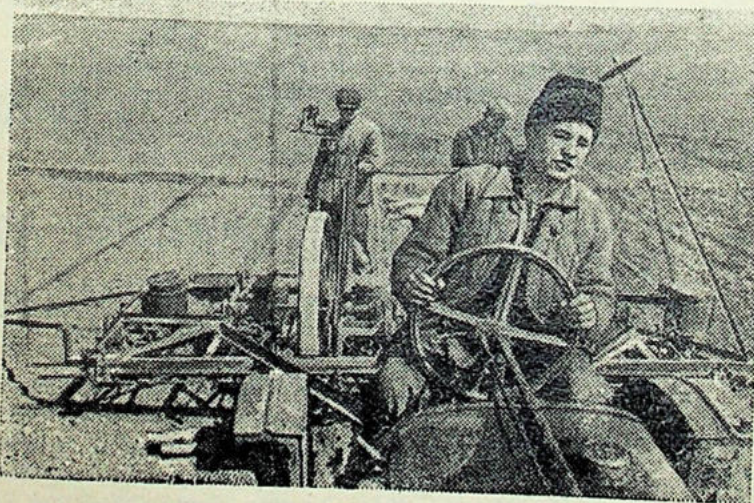
Ir iš tiesų karštos pavasario dienos atėjo kolūkiečiams. Tai rodo ir tas faktas, jog per dvi popietines valandas buvo išduota 3 tonos sėklos. Kolūkiečiai sėja į gerai išpurentas, traktorininkų paruoštas dirvas.

Sėjos darbuose kolūkyje pirmauja III laukininkystės brigada, vadovaujama Aloyzo Sprindžio.

— Geras šeimininkas ir darbų organizatorius mūsų Sprindys, — kalba šios brigados kolūkiečiai. — Jis visuose darbuose išsiveržia į priekį, aplenkia kitas brigadas.

Gera darbuojasi III brigada. Tiesa, nelaiku iškritęs sniegas ir atšalęs oras kiek sutrukdė sėją. Bet kolūkiečiai nenusimena. Jie pasiryžę iki Gegužės Pirmosios baigti sėti grūdines kultūras. Nenori atsilikti ir I brigados kolūkiečiai. Į išpurentą dirvą čia beriamas jėgas.

A. PABERŽIS

CERNOVICŲ SRITIS. 1958 metais Novoselicho rajono „Zaria komunizma“ kolūkis 287 ha plote gavo po 46,8 centnerio kukurūzų grūdų iš ha.

Pirmaisiais septynmečio metais kolūkio kukurūzų augintojai išsipareigojo padidinti kukurūzų pasėlių plotus iki 370 ha, ir vidutiniškai gauti po 50 centnerių kukurūzų grūdų iš ha. Kukurūzai bus sėjami tik kvadratinio-lizdinio būdu. Mechanizuota pasėlių priežiūra sumažins centnerio grūdų savikainą 6 rub.

Nuotraukoje: kolūkyje „Zaria komunizma“ kvadratinio-lizdinio būdu sėjami kukurūzai. Čia puikiai dirba mechanizatorius F. N. Vataman. Per dieną jis pasėjo po 10 ha, viršydamas dienos sėjos normą 1,5 ha.

V. Karlovo (TASS) nuotr.

PAVASARIS NELAUKIA

Zdanoviečiai su pavydu stebi, kaip kaimynai — „Per-galės“ kolūkio mechanizatoriai ruošia dirvas sėjai net dviem pamainom, kai tuo tarpu jų kolūkyje traktoriai genda, negali tinkamai dirbti nė viena pamaina. Tuo tarpu kolūkio kalvėse ir įrankių net paprasčiausiam remontui, ir anglies, ir geležies stinga. Zdanoviečiai nors dabar turi aprūpinti kalvę įrankiais ir medžiagomis. F. Pabijūnas

Darbo pirmūnė

Lenino vardo kolūkyje sutikus bet kurį kolūkietį ir paklausus, kokia geriausia karvių melžėja, kiekvienas pasakys, kad Nina Ardinskaitė. Ardinskaitė fermoje jau 6 metai. Visą laiką ji pirmauja. Praeitais metais iš kiekvienos karvės ji primelžė po 1.800 litrų pieno, o per tris šių metų mėnesius iš savo prižiūrimų karvių gavo 2.648 kg pieno. Tai Lenino vardo kolūkyje, kur karvių pieningumas neaukštas, yra nemažas laimėjimas. Užgrūdinta darbo ir sunkumų Nina Ardinskaitė. Anksti netekusi tėvo, baigusi

septynmetę mokyklą, atėjo motinai į pagalbą, pavadavo ją melžėjos pareigose, o vėliau pradėjo savarankiškai dirbti melžėja. Jaunoji melžėja — aktyvi visuomenininkė. Ją kolūkiečiai išrinko apylinkės tarybos deputate. Deputatė Nina Ardinskaitė labai rūpinasi kolūkio reikalais.

A. Juodelis

Tėvai padeda mokytojams

(Reportažas)

Visus balsus nustelbė piktas moters riksmas:

— Prie kukurūzų savo vaiko neleislui!

Bruzdesys stiprėjo tol, kol energingai pakilo Ambrasienė ir vos valdydamasi išdrožė:

— Tai kokį pavyzdį mes rodome savo vaikams? Klasėje ir mūsų vaikai šitaip daro? Kalbėjime, aiškinimės, kas nesuprantama, bet netrypkime, nešūkaukime kaip girioj.

— Ir, jau šiek tiek apimusi, pasakė: — Aš, pavyzdžiui, visiškai sutinku su mokytojų ir mokinių nuomone: mūsų vaikams fizinio darbo reikia,

ir ne bet kokio, ne tik malkų vandens atnešti namuose, bet tokio, kuris naudos duotų kolūkiui, mokyklai. Mano vaikas augins ir kukurūzus, ir triušius, rinks žolių sėklas.

Tėvus, daugumoje darbininkus ir kolūkiečius, nustebino ne tiek Ambrasienės žodžiai, bet gilus įsitikinimas jų teisingumu, o už vis labiau tai, kad ji — gydytojo žmona, medicinos sesuo ir savo vaiką leis terliotis su kukurūzais ir triušiais.

Vienu kitu suolu perėjo prislopintas kuždesys, jautėsi sunkokas netikrumas. Kaip čia dabar: gydytojas ir kukurūzai, medicinos sesuo ir triušiai?

Tėvų žvilgsniai pakrypo į besikeliantį seną, visiems anykštenams pažįstamą geležinkelietį, autoritetinę ir susigaudantį visuose reikaluose Liukpetrį. Ką jis pasakys?

— Aš manau, draugai, kad augindami kukurūzus ar prižiūradami triušius, mūsų vaikams nepervargs, o gerai pailsės, nenuplyš, kaip kai kurie čia galvoja, bet užsidirbs sukutei. Ir lauke, ir triušių fermoje juos prižiūrės juk tie patys mokytojai, kuriuos mes vertiname mokykloje. Kodėl gi šie mokytojai lauke ar fermoje turėtų būti kitokie? Aš už tai, kad vaikai dirbtų.

Gerus Liukpetrio žodžius

PARAMA KOLŪKIEČIAMS

Vis daugiau „Kėlas į komunizmą“ kolūkio kolūkiečių kėlas. Į kolūkinę gyvenvietę. Vieni jau pasistatė trobesius ir juose apsigyveno, kiti stūsi, dar kiti ruošia medžiagą statyboms.

Besikeliantiems į gyvenvietę kolūkiečiams didelę paramą teikia kolūkio valdyba. Ji išskyrė statybinės mėsos medžiagos kolūkiečiams J. Brilingai ir K. Girinai. Pagal kolūkiečių pageldivimą statybinė mėsos medžiaga apdirbama kolūkio lentpiūvėje.

K. Bernotas

KOLŪKIEČIŲ PIRKINIAI

Kiekvieną mėnesį vis daugiau įvairių pramoninių prekių parduoda kolūkiečiams Burbiškio parduotuvė. Praėjusio mėnesio planą parduotuvės vedėjas P. Savickas įvykdė 138,3 proc.

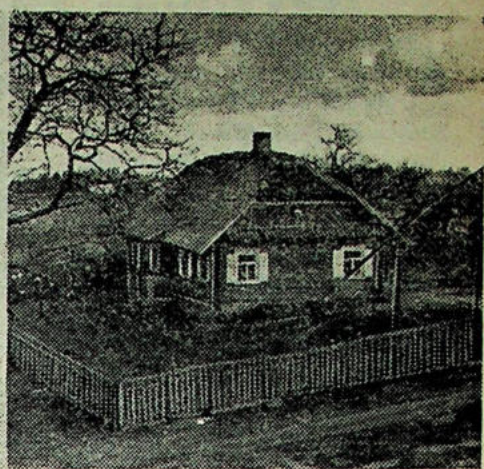
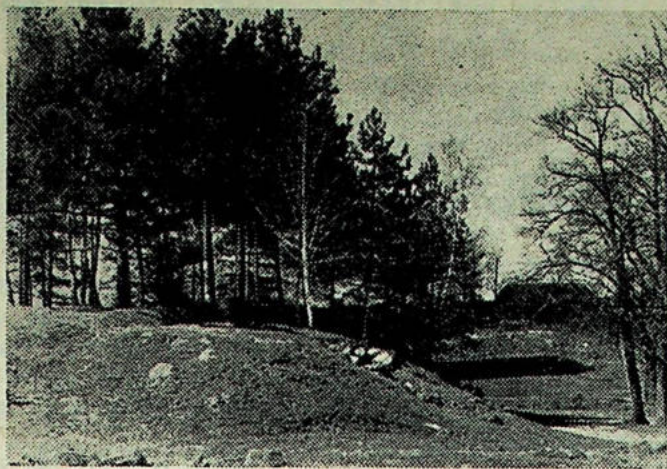
Stai „Pergalės“ kolūkio kolūkiečiai Antanas Balčiūnas, Jonas Vingrys ir kiti įsigijo radijo aparatus „Rodina“. Jauni kolūkiečiai Alf. Gilyas,

P. Rukša už gautus iš kolūkio pinigus nusipirko Gegužės Pirmosios šventei išvežinius kostiumus. Parduota keletas rankinių ir stalinių laikrodžių.

— Balandžio mėnesio prekių pardavimo planą irgi viršysime, — sako parduotuvės vedėjas drg. Savickas.

V. VITKONAS

„KŪDIKĖLIS KUR UŽAUGAU“

Vaizdingos Niūronių apylinkės: kalnais kalneliais subangavę, apsikaisę pušynėliais, paplūde žaliuose žiemkenčių plotuose. Gražiamie gamtos prieglobstyje dunkso ir rašytojo Jono Biliūno sodyba, kurioje užaugo ir praleido jaunystės pavasario dienas didysis lietuvių tautos sūnus. Čia dabar įrengtas muziejus, Biliūno atminimui ant namo prikaltas memorialinė lenta.

Vos į mėlynąją Sventąją nuplūsta ištirpęs sniegas ir sakingų pušynų glėbyje pradžiūsta kelias, į rašytojo gimtinę pasipila ekskursantai. Parymoti Beržų kalnelyje, ant kurio Biliūnas ne vieną kūrinių parašęs, pasekti jaunojo rašytojo pėdomis, kur jis vargę kalytę nušovęs, apžiūrėti vietą, ant kurios senasis Brisių gulėjęs, ateina ir atvažiuoja ne tik Lietuvos darbo žmonės. Niūronis aplankė ekskursantai iš Latvijos, Estijos ir net kaimyninės Lenkijos Seinų krašto mokytojai.

Nuotraukoje: Beržų kalnelis ir Jono Biliūno gimtasis namas-muziejus. B. Melėniškio nuotr.

ANTANAS SLIZYS

JONAS PUSLYS,
Anykščių plytinės
darbininkas

Kinomechanikas

Gal buvo jis kadaise piemenukas, Turtuolio karves ganė pabaliais. O jau dabar geriausiai filmą suka, Ziūrėk, į kiną kiek žmonių sueis! Ar lis lietus, ar spengs nuo šalčio oras, Bet atbuksuos čia laukiamas svetys. Ir štai, prašau, — kiekvienas, kas tik nori, Šįvakar klube filmą pamatys.

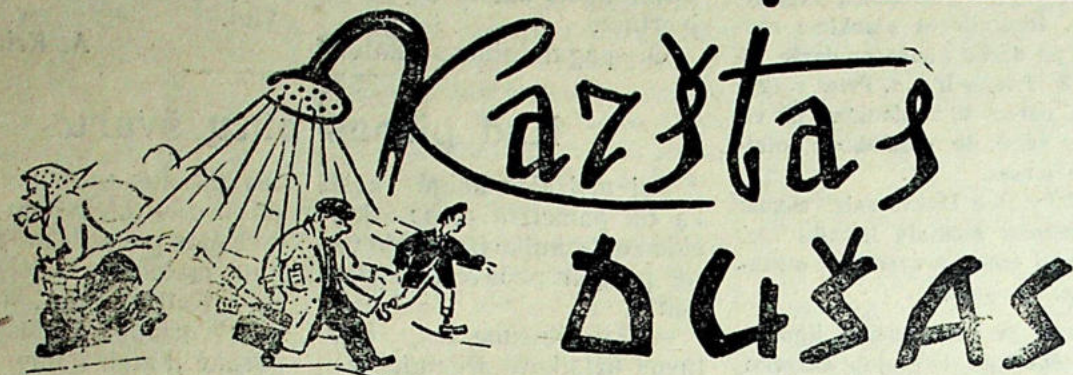
Pavasarij

Ryto balzgas rūkas garuoja, O dirva kolektyvo plati. Su „detekais“ linksmai išvažiuoja Traktoristai darbais pagirti. Juodą žemę suraiko lyg duoną, Rodos, imk ir ant stalo padėk. Bet už būsimą derlių malonų Ir širdies šilimos negailėk. Kad vešlėji javai subanguotų Tartum marios plačiajam lauke, Vis paragink „deteką“ vikšruotą, O ir pats pasiskubink drauge.

Gerbiu jo darbą

Net nesvarstęs, nieko negalvojęs, Aš išeisiu paprastu keliu Ir atrasiu, net ir neleskųjęs, Kuo šiandieną pasidžiaugt galu. Ir kolūkis, ir triukšmingas miestas Tuo laiku man stosis prieš akis, Pestatai naujučiai, išsitiesę Mano širdžiai daugel pasakys.

Pasakys, kad juos dailidės rankos Čia pastatė liaudžiai mūs tarnaut, Ir jie vietą užima nemenką Dirvoj darbo didelio, darnaus, Mėgstu aš klausyt, kai poška kirvial Ir kai skiedros lekia į šalis. Darbo žmogų norisi pagirti — Savo rankom viską kuria jis.

Ant tėvelio pečių

— Tinginy, Jonai, še klausinė! — O ar nuluptas? Ne? Tada mesk per tvorą.

Šitaip išjuokia „Puntuko“ kolūkio IV brigados žemdirbiai devyniolikmetį jaunuolį Joną Vaitieką. Bet Jonas prie tų juokų priprato, kaip musė prie medaus. Jam nesvarbu, kad jo tėvukas nors ir sirgdamas kasdien darbuojasi kolūkyje, uždirba duoną ir sau, ir sūnui palaidūnui. Jonas valgo tėvuko duoną ir per dienas lovoj voliojasi, romanus skaito. Kal tinginiui ir tai pabosta, tada į Anykščius išvyksta linksmybių ieškoti. Ką besakys, gera ant tėvelio pečių joti.

— Taip ir gyvena kaip dvaro urėdas tas Jonas Vaitieka, — pasakė man kolūkiečiai. — Tu, dušai, išmaudyk jį gerai, — pasiūlė jie. — Nebe tie laikai, kad kitių sąskaita gyventų, tėvui ant sprando jodinėti. Tegul pats duoną užsidirba.

Telsingi žodžiai. Ir jei tai Jonui nepačės, tada kolūkiečiai ruošiasi visuotiniame susirinkime griežtai jo paklausti:

— Ar nori būti žmogum, Jonai?

„K. DUSAS“

Mažasis feljetonas

Sugaukit Sačniova!

Anykščių MMS buldozerininkas Jonas Sačniovas dingo kaip ugnis. Ištiesą dieną jo ieškojo „Svyturio“ kofūkiečiai, paskui ir antrą, bet Jono ir pėdų niekur nerado.

— Ežerliuke graibykim, gal nuskendo? — pasiūlė vienas kolūketis.

— Pusiitryje Sačniovas tai skęsta, o į ežerą jo ir su botagu neįvaysi, — atsilepė kitas.

Kitą dieną girtutėlį buldozerininką susitiko pats kolūkio pirmininkas.

— Tu juokų nekrėsk. Sėti reikla, o drenažo grioviai iki šiol neužversti. Darbą trukdai visiems.

— Pirmininkėli, taigi sniego iki kaklo prisnigo. Kas gi žiemą laukus ariai. A?

— Jau keltos dienos kai sniego nebėra, tik išsipagiriok ir pamatysi.

Bet Sačniovas nušiltiniavo Anykščių link.

Vakare kolūkiečiai buldozerininką sugavo Anykščių arbatinėje. Pasikrovė jį į sunkvežimį ir parsivežė į kolūkį.

— Ziūrėk, rytoj griovius užversk. Dirvą sėjai reikla ruošti, — prigrasė jie.

„Kal aš jaunas buvau, Šile o-ožius ganiau“, — uždainavo jiems Sačniovas.

Kitą rytą buldozerininko kolūkyje nebuvo nė kvapo.

— Jis visada taip. Kol pinigų turi — nesugausi. Aš jį pažįstu nuo to laiko, kai dar Andriūkyje traktorininku dirbo. Privarę kolūkiečiai jį gaudydami. Net, sako, kilpas statydavo, o nieko nepadėjo. Teko išvyti, — paaiškino Sačniovo gaudymo komisijai (tokia buvo sudaryta) vienas senukas. — Reikėjo vakar pinigų atimti. Šiandien būtų dirbęs.

Melioracijos darbų vykdytojas drg. Petrokas paskambino telefonu į MMS.

— Senas triukas, — atsakė iš ten. — Rytoj atvažiuosim gaudyti.

Dabar melioracijos stotyje tikriausiai pila tinklus, daro kilpas ir ruošiasi buldozerininko medžioklei.

Idomu, ką darys, kai sugaus šį nepakenčiamą girtuoklį?

„Karštas dušas“

palydėjo karšči, bet reti plojimai. Kažko dar trūksta, kažkas neaišku. Ir tada atsistoja senas revoliucionierius, pensininkas Griškėtas.

— Didžiojo Tėvynės karo metu buvau evakuavęs Tarybų Sąjungos gilumon. Stalių dirbtuvėje pasiūlė mums patiems pasigaminti paprastesnius stalius įrankius. Pasigaminom, Tiko. Buves su mumis vienas lenkas nepajėgė. Ir stalius darbo negavo. Po to, prisimenu, jis man pasakė: „Jei laimingai grįšiu Lenkijon, būtinai stengsiuos savo vaikus išmokyti kokio nors amato, nes tik dabar pamatėm, kaip sunku be jo“.

Žinoma, kukurūzų ar triušų auginimas, nei sėklų rinkimas mūsų vaikams specialybės nebuvo. O vis tik, dirbdami kolūkyje, auginami triušius, moksleiviai, gal būt, pamėgs kolūkiečio ar gyvulių auginimo darbą, miestiečiai išmoks atskirti kvietį nuo miežio, pamatys ir įsitikins, kad nuo sausos grūdų dirvoje iki purios bulkutės — kelias tolimas ir nelengvas, kad kailukas, iš kurio apykaklę nešioja mama, toli gražu, dar nepanašus į tą, kurį nešioja triušis. Jie pajaus darbo džiaugsmą, stiprės įsitikinimas jo būtinumu ne tik kuriant materialines vertybes

sau ir visuomenei, bet taip pat ir tokiu būtinumu, koku jie laiko kasdieninį maistą, arabužius, miegą. Mes neturėtume svarstyti, auginti ar neauginti kukurūzus, auginti ar neauginti triušius. Mes priivalome kalbėti apie tai, kad dirbdami kolūkio laukuose, mokiniai plėstų ir gilintų savo žinias iš botanikos, prižiūrėdami triušius, sąmoningai suprastų zoologijos vadovėlių medžiagą.

Apie tai kalbėjo Griškėtas. Apgalvoti, giliai smingą žodžiai padarė savo — šį kartą karštai plojo visas susirinkimas.

Kolūkio šoferis Čėčiurka kalbėjo apie Partijos ir vyriausybės rūpinimąsi augančios kartos mokymu ir auklėjimu, nepalaujamai kylanti tarybinės liaudies gerbuvų. — Anykščių rajone užre-

gistruota 500 motociklų, o dviračius, radijo imtuvus turi beveik kiekviena šeima. Ar tai ne puikus tarybinio žmogaus gerovės kilimo pavyzdys? — kalbėjo drg. Čėčiurka.

Panašias mintis dėstė kiti tėvai. Džiugu prisiminti, kad susirinkimo dalyviai atidžiai klausėsi kiekvieno kalbėjusiojo žodžių. Kodėl gi nepaklausius gero patarimo, juo labiau kai kalba medicinos sesuo Ambrašenė, senas geležinkelietis Liukpetris, revoliucionierius Griškėtas, šoferis Čėčiurka ir kiti, kurie ne tik patys savo darbu nedaro anykštiečiams gėdos, bet ir jų vaikams mokykloje yra puikaus elgesio ir pažangūs mokiniai.

Ir todėl jie ne tik paklausė, bet nuoširdžiai pritarė, o kai kurie karštesnieji net pakėlė savo įsitikinimus.

— O, čia tai kitas reikalas,

reziumavo susirinkimo nuotaką pradžioje niurnėjęs Čėšūnas. Tėvų susirinkime kalbėjo tik viena mokytoja Dobinienė ir tai kukurūzų auginimo organizacijos klausimais. Kitiems mokytojams ne nebūtinai buvo kalbėti. Juk beveik viską pasakė mokinių tėvai, jie patys vienas kitą įtikino.

Mokytojai po šio susirinkimo nebenuogastauja: kukurūzai „Draugystės“ kolūkyje auga, o triušų fermai patalpyti statyba jau juda pirmyn. Tačiau labiausiai mokytojai džiaugiasi tuo, kad kaskart vis pastebimiau kyla visuomeninis sąmoningumas, kad šiame kilime vis didesnį vaidmenį įgauna mokinių tėvai.

A. KAVALIAUSKAS
Anykščių I septynmetės mokyklos mokytojas

GYDYTOJO PATARIMAI

Kovokime su kirmėliniais susirgimais

Parazitinės kirmėlės daro didelę žalą žmogaus organizmui, sunaudojamos dalį jo suvalgyto maisto bei išskirdamos nuodingas medžiagas. Apkrėsti kirmėlėmis žmonės irzlūs, jiems išsivysto mažakraujystė, atsiranda galvos skausmai, pablogėja apetitas, pasireiškia šleikštulys, vėmimas, skausmai plūve ir t. t.

Ypatinai žalinga kirmėlių įtaka vaiko organizmui. Apkrėstas kirmėlėmis vaikas blogai auga, tampa išsiblaškęs, atsilikęs moksle, dažnai šoksta iš miego, griežia dantukais ir t. t. Pas kai kuriuos vaikus esti prieuolių, kurie primena nuomaro ligą.

Parazitinių kirmėlių yra įvairių rūšių. Dažniausiai pas mus sutinkamos askaridės, spalvinės ir rečiau — kaspinuočiai, trichinelos, plaukagalvės.

Askaridės yra 15–40 cm ilgio, apvalios, panašios į šleikus kirmėlės. Jos gyvena žmogaus plonosiose žarnose nuo keletą iki kelių dešimčių. Jos dauginasi greitai. Kiekvieną dieną patelė sudeda iki 200.000 kiaušinėlių, kurie su žmogaus išmatomis pasišalina.

Kiaušinėliams patekus į žmogaus virškinamąjį traktat, išsirpdomi jų apvalkalėliai ir išlaisvinami vikšrellai, kurie prasiskverbia į žarnų sienelėje esančias kraujagysles. Kraujo srovė juos nuneša į kepenis, plaučius, kvėpuojamąją gerkle ir ryklę. Kadangi ryklė susisiekiama su burnos vidumi, tai askaridžių vikšrellai, susimaišę su seilėmis ir maistu,

praryjami antrą kartą. Patekę į žarnas, jie prisitvirtina prie žarnų gleivinės, auga, bręsta ir padeda kiaušinėlius. Visas askaridžių vystymasis žmogaus organizme užtrunka apie 2,5 mėn.

Askaridėmis serga įvairaus amžiaus žmonės, bet dažniausiai ikimokyklinio bei mokyklinio amžiaus vaikai. Žalsdami kirmėlių kiaušinėliais užterštame dirvožemyje, jie susiteršia rankas. Jei jų nenuplovę valgo, tai lengvai užsikrečia askaridėmis.

Vaikai askaridėmis serga žymiai sunkiai, negu suaugę žmonės. Pakyla temperatūra, sumažėja apetitas, pasireiškia vėmimas, ypač iš ryto dar nevalgius, vidurių užkietėjimas ir atvirkščiai. Vėmimo metu askaridės gali patekti į kvėpuojamąją gerkle, plaučius ir gali uždusinti vaiką. Patekusios į aklosios žarnos ataugą, gali sukelti apendicitą. Susivyniojusios į kamuolį, jos gali sukelti žarnų užsikimšimą. Tokiais atvejais tenka griebtis skubios operacijos.

Pastebėjus minėtus reiškinius

pas vaikus ir suaugusius, reikia nedelsiant tirti išmatas poliklinikos laboratorijoje. Laboratorijai nustačius askarides, imtis reikiamo gydymo būtina pagal gydytojo nurodymus.

Norint apsisaugoti nuo užsikrėtimo askaridėmis ir kitokiomis kirmėlėmis, reikia laikytis švaros. Palaikydami švarą namuose, kieme, gatvėje, mes užkirsime kelią tiek užkrečiamoms ligoms, tiek ir įvairioms kirmėlėms plisti.

Didelės reikšmės turi ir asmeninės higienos taisyklių vykdymas. Rūpestingai plaukime rankas po darbo kieme ar darže, išėję iš išvėties ir t. t. Prieš valgędami daržoves, nuplaukime jas vintu vandeniu, nalkinkime patalpose muses.

Mokyklose kiekvienais metais tikrinamos mokinių išmatos ir, reikalui esant, pravedamas atitinkamas gydymas.

Kova su kirmėlinėmis ligomis bus sėkminga, jeigu joje aktyviai dalyvaus visi gyventojai.

Gyd. LUKOSEVICIUS

Agrihomio PATARIMAI

Liucerna yra viena iš geriausių bei derlingiausių ankštinių pašarinių žolių. Savo pašarine vertę ji praeina kitas pašarines žoles, nes baltymų jos šienas vidutiniškai turi 13,5, o raudonųjų dobilų — 8,5, pievų — 5,4 proc.

Liucerna gerai auga kalvinguose neutralios bei silpnai rūgšties reakcijos priemolio bei priemolio dirvožemiuose. Ji, kaip sako žmonės, bijo sušlapsti kojas. Tai reiškia, kad ji nemėgsta dirvų,

kuriose gruntinis vanduo laikosi aukštai. Nemėgsta ji ir rūgščių dirvų, nes rūgšties dirvos silpnina bakterijų veikimą bei jų vystymąsi, o tuo pačiu ir gumbelių susidarymą ant augalo šaknų. Liucerna leidžia giliai šaknis į dirvą ir tuo žymiai pagerina fizines ir chemines dirvožemio savybes. Jo sukaupia organinių medžiagų atsargą per tris metus duoda dirvai tiek azoto, kaip 60–70 tonų mėšlo. Todėl po liucernos gerai auga visi žemės ūkio augalai. Sausesniais metais ji visada

geriau uždera, negu raudonieji dobilai.

Liucerna yra geras pašaras visiems gyvuliams, o ypatinai kiaulėms. Pavasarį ji anksti pakyla ir gali būti naudojama kaip žalias pašaras. 7 kg liucernos atstoja vieną kg miežių. Nupiauta liucerna greitai atželia ir, esant geroms sąlygoms, galima pjauti net tris kartus per metus. Tačiau pirmais naudojimo

NITRAGINAS DIDINA LIUCERNOS DERLIŲ

metais būtina leisti jai vieną kartą gerai sužydėti.

Liucerna gali būti sėjama su antseliu ir be jo. Geriau auga pasėta be antselio. Į ha jos sėjama 16 kg.

Tačiau liucernos mūsų rajono kolūkiai augina dar labai mažai, gal dėl to, kad būna atvejų, kai pasėjus liucerną ji pranyksta arba auga blogai ir duoda menkus derlius. Elmininkų bandymų stotyje 1947–1948 m. m. liucerna buvo sėjama keli metai iš eilės, tačiau derlius buvo menkas. 1957 metais mes nutarėme išaiškinti priežastis, dėl ko liucerna duoda menkus derlius. Buvo atlikti bandymai panaudojant nitraginą ir dirvos kalkinimą. Gauti sekantys duomenys:

AFRIKA. Prancūzų imperalistai Alžyre veda kolonijinį karą prieš alžyriečių tautą. Gelbėdamiesi nuo kolonizatorių represijų, vaikai, seneliai ir moterys priversti palikti gimtąsias vietas.

Nuotraukoje: grupė Alžyro pabėgėlių.

Vengrijos telegramų agentūros nuotrauka.

Reikia pagalbininko

Kalvis F. Pilkauskas laiku sutvarkė padargus, skirtus pavasario laukų darbams. Padirbėjo per žiemą gerai, o ir pavasarį nesėdi rankas sudėjęs: taiso padargus mėsliui vežti, kausto naujus ratus. Nelengva vienam užtraukti suvirintą šiną ant rato. Bet „Svėdasų“ kolūkio valdyba padėjėjo neduoda. Kažkodėl pirmininkas kalvio darbo neįvertina.

O pagalbininkas kalvini

tikrai reikalingas. Jis išmokytų iš patyrusio specialisto kalvystės darbo, o kolūkiai iš to būtų nauda. Gal nėra tokių žmonių?

Yra. Stai broliai Viliučiai nieko nedirba. Į savaitę supiauna kam nors metrą malų ir dykinėja. O kodėl valdyba negali pasiųsti vieną iš jų dirbti į kalvę? Stai ir būtų pagalbininkas senam kalviui.

A. Kriauklele

Kad pienas būtų švarus

Kai melžėjos baigė košti ką tik pamelžtą pieną, kolūkio zootechnikė išvyniojo vatos poką ir padavė Bernotienai.

— Patikrinsime, kaip koštų užlaikot. Pieninė vėl skundžiasi, kad nešvarų pieną pristatom.

Ir taip kiekvienos melžėjos primelžtas pienas buvo perkoštas per vatą. Kai kurie vatos gabalai pajuodo, o kiti liko švarūs, balti.

Zootechnikė suklijavo va-

tos gabalus ant popieriaus lapo ir ties kiekvienu užrašė melžėjos pavardę, o lapą iškabinė matomoje vietoje.

— Kai kasdien akis badys, gal švariau pieną iškošit, — pasakė ji melžėjom.

Dabar kontrolinis pieno švaros patikrinimas „Žalgirio“ kolūkyje vyksta dažnai. Gerą naują sugalvojo kovo-dami už pieno švarą žalgiriečiai. Panašiai daryti verta ir kitų kolūkių fermose.

Br. Audronis

Dirvos tręšimas	Liucernos derlius cent iš ha	
	žalios masės	šieno
Kontrolinis sklypas	230,7	73,8
Nitraginu	341,0	95,5
Kalkėmis	325,2	87,8
Kalkėmis ir nitraginu	391,7	113,4

Lentelės duomenys rodo, kad tiek nitraginas, tiek kalkės liucernos derlių didina.

Kadangi nitraginas yra bakterinė trąša, o bakterijos bijo tiesioginių saulės spindulių, sėklas reikia apvelti nitraginu patalpoje arba ūk-

notą dieną. Tai atliekama taip: nitraginas praskiedžiamas vandeniu ir tuo skiediniu sulaistoma sėkla, gerai išmaišoma, išdžiovinama ir sėjama. Jei sėjama rankom, būtina dirvą tuojau priakėti, kad tiesioginiai saulės spinduliai neužmuštų nitragino bakterijų.

M. GARNELIENĖ

Elmininkų bandymų stoties mokslinis bendradarbis

Redaktorius Z. VALIAUSKAS

VARTOTOJŲ DĖMESIUI!

Anykščių vartotojų kooperatyvas Gegužės Pirmosios proga Anykščių kultūros namuose š.m. balandžio 30 d. organizuoja kulinarijos ir konditerijos gaminių

PARODĄ—PARDAVIMĄ

Parodos atidarymas — 12 val. Prašome aplankyti mūsų parodą ir nusipirkti gaminių.

VARTOTOJŲ KOOPERATYVAS

